

סגור חלון

בדיקת "גלובס": אילו ריביות מציעים הבנקים על פק"מ ואיך ניתן להיחלץ מתוכנית לא מניבה

מי שהשקיע את כספו בפיקדונות בבנק, גילה כי הורדות הריבית בחודשים האחרונים הובילו לתשואה נמוכה במיוחד - לפני שמחליטים מה לעשות עם הכסף שלא זז, כדאי לשקול אם להמשיך ללכת על בטוח או לחפש פתרונות חלופיים

אפרת אהרוני 10/3/09

ההורדה המשמעותית של הריבית במשק היא רק חלק אחד מהצעדים הננקטים במסגרת מהמדיניות המוניטרית בעת משבר. מי שוודאי חש בה היטב הם מחזיקי הפיקדונות בבנקים, אלו שבחרו באופציה הסולידית וכעת מגלים שהריבית עבור הכסף שלהם - כאשר היא תלויה בריבית הפריים - נפגעת משמעותית. ריבית הפריים הנמוכה הובילה את לקוחות הבנקים החוסכים בפיקדונות שקליים להשגת תשואה אפסית, או כזו הקרובה לכך: כ-0.1% ריבית שנתית (שלפעמים עלולה הייתה להיות שלילית, אלמלא נעצרה אוטומטית על קו האפס). מנגד, כאשר בודקים את שיעורי ריבית החובה שגובים הבנקים, התמונה אינה משביעת רצון (בלשון המעטה). במקרים לא מעטים הלקוח משלם ריבית גבוהה על חשבון החובה שלו, בעוד שהוא מחזיק כספים בפיקדונות שקליים שאינם מניבים עבורו תשואה.

אין מצב ל"ריבית שלילית"

אלא ששבירת הפיקדונות שנפגעים היא מהלך הכרוך פעמים רבות בקנסות, מה גם שלא ברור איזו אלטרנטיבה עדיפה בימים אלה - כאשר שוק ההון מתנהל בעצבנות. "אנחנו מקבלים הרבה תלונות מלקוחות שרוצים להיחלץ מפיקדונות לא רווחיים", אומר **דוד אברון, מנכ"ל חברת מ.א. בקרה וניהול** המתמחה בבדיקת חשבונות בנקים, "כאשר אדם המחזיק פיקדון נכנס למינוס זמני צריך היה לאפשר לו, כשהפיקדון אפסי או קרוב לזה, לכסות את המינוס במקום לשלם ריבית גבוהה על האוברדראפט, בלי להרוויח כמעט על הכספים שברשותו. בכל אופן, גם כשקיים קנס שבירה, שווה לפעמים לשאת בו במקום לקחת הלוואה או להישאר במינוס".

האם קיימת חלופה סולידית מועדפת במקרה של שחרור הכסף מפיקדון? "הפתרון הסביר ביותר בעיניי", אומר עידו קאליר, מומחה למימון מביה"ס למנהל עסקים במסלול האקדמי המכללה למינהל, "הוא זה שהבנקים לא אוהבים להציע בגלל שהרווח עבורם קטן יותר: לקנות מק"מ של בנק ישראל. גם באפיק הזה הריבית היום יותר נמוכה", הוא אומר, "אבל עדיין מדובר בקצת יותר מסתם פיקדון. מדובר במכשיר פיננסי שהעמלות עליו קבועות והוא מתאים מאוד למי שאוהב סולידיות מלאה".

מה מציעים כיום הבנקים? אין ספק שביחס לספטמבר האחרון, למשל, אז עמדה ריבית בנק ישראל על כ-4.25% לעומת 0.75% כיום, וריבית הפריים על 5.75% לעומת 2.25%, חלה ירידה חדה במספרים. אם אז עברו הריביות גם את קו ה-4%, היום מועטים הפיקדונות שצולחים את קו האחוז. בבנקים כולם מדגישים כמובן כי הריבית הסופית נקבעת בהתאם לכל לקוח, והנתונים הרשמיים אינם תמיד המילה האחרונה - ומזכירים כי בכל אופן, אין מצב שבו יקבל לקוח "ריבית שלילית" ולמעשה יחויב על ההפקדה.

בבנקים, אגב, טוענים כי אין תנועה של לקוחות המבקשים לשבור פיקדונות ומסבירים שהרצון לעשות זאת קיים דווקא כאשר הריבית עולה ולא יורדת - אז מורע מצבם של בעלי פיקדונות בריבית קבועה.

כך או כך, טרם בחירה בהפקדה נוכחית כדאי לבחון היטב את האלטרנטיבות ואת תקופת ההתחייבות אליה נכנסים. קל וחומר כשמדובר בפיקדון צמוד מדד, העשוי אף הוא להפחית את כדאיותו בתנאי השוק הקיימים: בתקופה הקרובה צפויים מדדים שליליים, ועל מי שמשקיע בתוכנית צמודת מדד לבדוק האם יש הבטחת קרן או לא. אם אין, הוא עלול לגלות שבירידת מדד הקרן תקטן.

וב שהפקדת הכסף בבנק היא הפתרון הבטוח ביותר, אך קאליר מזכיר שלא בהכרח זה מפחדים, ובצדק, מנפילה בבורסה או מגנב שייקח את הכסף מתחת לבלטות בבית. אבל נפילה של בנקים היא לא דבר מופרך לגמרי, הבנקים נחשבים אולי חזקים יותר מארה"ב לדעת; מה גם שבישראל אין ביטוח פיקדונות רשמי. יש תקדימים משפטיים שאם הם ודינה תחזיר את הכסף במקרים כאלה". המדינה, יש לציין, הודיעה כבר כי תעמוד מאחורי גשתה בזמנו בבנק למסחר.

מציעים הבנקים?

ת שקלית קבועה לא צמודה לתקופות של שבוע עד 10 שנים. לאור הורדת הריבית במשק ת בריבית קבועה.

י-0.5% עד 0.8% בהפקדות לשנה (בהתאם לסכום). לתקופה של שנתיים מוצע פיקדון יזיות הנעות בין 0.9% ל-1.3%. שני פיקדונות חדשים מוצעים היום:

ית עולה: עד 3 שנים בריבית שקלית קבועה ומובטחת העולה משנה לשנה, עם תחנת שנה.

הלוואה: מאפשר הלוואה לכל מטרה עד לגובה סכום הפיקדון, בריבית שקלית משתנה יים פלוס 0.5% ועד פריים. ניתן לקבלה החל מחודשיים לאחר תחילת הפיקדון לתקופה שים; תשלומי הקרן והריבית נגבים בסוף התקופה.

רוב הפיקדונות בריבית הפריים, שבהם תיתכן תשואה קרובה לאפס או אפסית, קיימת יומית, שבועית או חודשית בהתאם לפיקדון. בכל מקרה, כל בקשת שבירה משיכה שלא דיבחן בהתאם.

כי כאשר מדובר בפיקדונות לטווח קצר (שבוע, חודש), מרבית ההפקדות הן למסלולים ו ואילו בפיקדונות לטווח ארוך - מרבית ההפקדות הן למסלולים בריבית קבועה. מטבע ם של אלו הראשונות הולך ומצטמצם בימים אלה.

י-0.3% עד 0.6% בהפקדות לשנה (בהתאם לסכום), מ-0.7% עד 1.6% בהפקדות

א השתנו בתקופה האחרונה. מהבנק נמסר: "מכיוון שכספי הפיקדונות מושקעים על-ידי קצובות, בלי אפשרות לפירעון מוקדם, יש לבנק עלות כתוצאה מבקשת הלקוח לבצע אל הפיקדון שהפקיד בבנק. לכן, לא ניתן לאפשר ללקוחות למשוך הפיקדונות לפני מועד נשלום עלות. כאשר הריבית הופכת לשלילית, מנגנון אוטומטי מאפס את הריבית ונשלחת הלקוח מוזמן להגיע לסניפו על מנת לשקול השקעות חלופיות הנושאות תשואה גבוהה נודת היציאה או הפדיון).

ומי:

י-0.15% ל-0.8% בהפקדה לשנה, כשהריבית לסכומים של 50 אלף שקל ומעלה היא 0.8% או פריים מינוס 2.1% - הגבוה מבין השניים. כלומר: לפחות 0.8% ובמקרה ביותר מ-0.4% אזי הריבית תהיה גבוהה יותר. בפיקדונות לשנתיים הריבית נעה בין

1, תוך אפשרות לקבל הלוואה שמנזילה את הפיקדון. בבינלאומי נקבע חסם תחתון לפיו חת מ-0.05% לשנה. פיקדון בריבית משתנה, מציינים בבינלאומי, הוא אפיק נפוץ פחות עה שמהווה את רוב הפיקדונות השקליים בבנק (למעלה משלושה רבעים).

כמה מוצרי השקעה נוספים, יצירתיים מעט יותר - אם כי לא ברור אם ההיצע הרחב הלקוח או מוציא אותו מבולבל יותר:

שתפר עם מענק - פיקדון שקלי לשנה בריבית משתנה על בסיס הפריים, עם תחנות יציאה גם מענק של 20% מהריבית בסוף התקופה, כשהמרווח מריבית הפריים משתפר בכל ו עד לפריים מינוס 1.95%;

לוואה - פיקדון בריבית קבועה המאפשר לקבל הלוואה שתיפרע בתום תקופת הפיקדון. ה של שנה, שנתיים או שלוש לבחירת הלקוח, בריבית של עד 0.85%, 1.5%, 2.1% ור הריבית תלוי, כמובן, בסכום ההפקדה). בכל עת ניתן לקבל הלוואה שתיפרע במועד . ההלוואה שקלית (לא צמודה למדד) בריבית פריים מינוס 0.5% לשנה. פירעון קרן התקופה והריבית מדי חודש;

פיקדון שקלי לשנה בריבית משתנה על בסיס תשואת המק"מ. ממועד ההפקדה ועד סוף ובלו המפקידים ריבית קבועה בשיעור של 0.8% ומ-1 באפריל 2009 ועד פירעון הפיקדון לפי תשואת המק"מ בניכוי מרווח, לפי סכום ההפקדה;

יבית קבועה ומשתנה - פיקדון לשנתיים עם אפשרות יציאה בכל יום בתום שנה. בשנה ז קבועה של עד 0.8% לשנה, ובשנה השנייה ריבית משתנה של עד פריים פחות 1.6%

ת: ללא שינוי.

:

פיקדונות מוצעים היום בריבית קבועה או משתנה לתקופות לפי בחירת הלקוח - החל 3 יום, עם חידוש לתקופה של 4 שנים. הריביות נעות מ-0.4% עד 0.55% בהפקדות לסכום), מ-1% עד 1.4% להפקדות לשנתיים.

ין שינוי.

ז:

יבנק הצעות לפיקדונות שקליים לכל התקופות, תוך דגש על פיקדונות שקליים בריבית ז ארוכות של שנה ומעלה. המגמה היא של האחדת שיעור הריבית - ובין אם מדובר נה או שנתיים, ללא הבדל בסכום ההפקדה, הריבית עומדת על 0.55%.

כלל אין שבירות. מהבנק נמסר כי "מי שבכל זאת מתעקש לפרוע פיקדון כאשר הריבית ופירעון שתחול עליו נמוכה".

נות קצרי מועד (פק"מ) נכון לסוף פברואר 2009									
לאומי		פועלים		מזרחי ספחות		דיסקונט		בינלאומי	
שנה	שנתיים	שנה	שנתיים	שנה**	שנתיים***	שנה	שנתיים - צמוד מדד	שנה	שנתיים
0.30%	0.70%	0.40%	1.00%	0.55%	0.55%	0.50%	0.90%	0.15%	0.60%
0.40%	1.20%	0.45%	1.20%	0.55%	0.55%	0.60%	1.10%	*0.6%	1%
0.50%	1.40%	0.50%	1.30%	0.55%	0.55%	0.70%	1.20%	*0.6%	1%
0.60%	1.60%	0.55%	1.40%	0.55%	0.55%	0.80%	1.30%	*0.6%	1.25%

*ריבית ברידה - או 0.6% או פריים פחות 2% (הגבוהה מבין השניים) **צמוד מדד 0.45% ***צמוד מדד 0.35% מקור: נתוני הבנקים